

el davantal de pere calders

En aquest món nostre que canvia tan de pressa que no ens dóna temps de seguir-lo, es produeixen fets d'imprevisibles conseqüències. En tots els camps: en sociologia, en economia, en política i en l'ample camp de la cultura. S'hi podria afegir un "i tota la resta" que complementaria el quadre de desconcert general.

És clar que l'home és el responsable i el protagonista dels guions que ell mateix escriu, però a l'hora de les representacions hi assistim com si estiguéssim drogats i amb el cap a tres quarts de quinze. Ens passa sovint que no entenem els arguments creats per nosaltres mateixos i anem de sorpresa en sorpresa, en un estat d'estupefacció que mal anirem si se'ns torna crònic.

Actualment, hi ha una greu preocupació per l'atur. És un problema que es considera prioritari a tot arreu i no ens cansem de formular auguris catastrofistes en el cas de no trobar-hi remei.

Però repeteixo que semblen drogats. O sota els efectes d'una rara anestèsia. Llegim o escoltem notícies de fets que compliquen la situació que ens afligeix i no hi parem esment, ens passen per alt. Com és el cas de la comercialització de la fotografia magnètica o vídeo estàtica. El nom que li escau no sembla ben decidit —per ara—, però els aparells de la nova

Sofrir a màquina

era ja són a la venda, compartint espai amb els anuncis d'altres electrodomèstics. "No res, una altra curiositat de la tècnica moderna", es diu la majoria de la gent que en rep informació. No ens hi amoïnem i cadascú reprèn els seus afany, sense adonar-nos que es tracta d'una veritable revolució, el començament de la fi de la fotografia química, aquest mitjà que ens ha servit per fer la crònica gràfica familiar durant les darreres generacions. Quan parlem del nostre món, es pot dir que hi ha, almenys, una màquina de retratar a cada casa i, segurament, uns quants àlbums en els quals la joventut d'avui hi pot contemplar el retrat dels pares i dels avis. I els infants, l'efígie verídica dels besavis. És una cosa tan corrent que recordar-ho pot fer l'efecte d'una obvietat.

Milions d'aficionats han donat feina a milers d'operaris en laboratoris dels cinc continents. I a tècnics i a treballadors en manufactures de material sensible, de productes químics, d'aparells i accessoris relacionats amb la fotografia convencional. És possible que tot això entri en fallida en un futur que tenim a tocar, sense que ens sigui lícit d'ignorar els antecedents ben pròxims d'un procés paral·lel, com ho és la ràpida fi del cine-

ma domèstic: en poc més d'un quinquenni, els equips de vídeo familiar l'han posat a frec de desaparèixer. No es tracta pas d'una qüestió banal, sinó que s'afegeix a un fenomen que abasta tots els camps de l'activitat humana. La tècnica progressa imparablement i ho fa amb freqüència ocasionant la pèrdua de llocs de treball. Un contrasentit que si no hi trobem correctiu ens portarà seriosos maldecaps.

Mentrestant, la pantalla glauca dels televisors ha anat envaint les llars i no cessa d'augmentar el seu poder: a més d'utilitzar la seva funció primordial, hi projectem els films casolans i hi veiem —reconvertits— els que produeix o ha produït la indústria cinematogràfica. Aviat substituirà els àlbums de fotos. Hi podem connectar els ordinadors (un altre hoste que se'ns va transformant en parent), ens tempta amb el servei de teletextos i, aliada amb les antenes parabòliques, ens permet el somni de sentir-nos a prop de tot arreu.

Estic segur d'oblidar-me d'altres possibilitats captivadores a l'abast dels televisors, però en tot cas és una mancança meva fàcilment corregible. Segons com es consideri, hauréem d'estar contents pel munt de joguines amb les quals ens anem obscurant. Però, a rafegades, se'ns menja la malfiança...

Pere Calders